

Ken Liu เขียน

อมตะวัน แปล

ในระลอกกาล และเรื่องสั้นอื่นๆ

อีก 7 เรื่องสั้นในชุด

THE PAPER MENAGERIE
AND OTHER STORIES

S.A.L.T

ในระลอกกาลและเรื่องสั้นอื่นๆ
ลมตะวันตก

The Paper Menagerie and Other Stories
Ken Liu

พิมพ์ครั้งแรก: สำนักพิมพ์ Salt, กันยายน 2562
ราคา 335 บาท

คณะบรรณาธิการอำนวยการ

โตมร ศุขปรีชา ที่ปกร วุฒิปิทยามงคล สฤณี อาชวานันทกุล
สรนรัชฎ์ กาญจนะวณิช แอลสิทธิ์ เวอร์การา สุธรรม ธรรมรงค์วิทย์

ผู้จัดการสำนักพิมพ์
ลลิตา รังสรรค์วิวัฒน์

บรรณาธิการสำนักพิมพ์
พรกวิรินทร์ แสงสินชัย
บรรณาธิการเล่ม
พัฒนิตา ภูมิวัฒน์

ออกแบบปก
PIE Maker

รูปเล่ม
สุปราณี อภัยแสน
พิสูจน์อักษร
ณัฐเมธี สัยเวช

จัดทำโดย

บริษัท ซอลท์ พับลิชซิ่ง จำกัด
เลขที่ 63/168 ห้อง 534 ซอยวิภาวดี 16 แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail: saltpublishingth@gmail.com

Facebook: www.facebook.com/saltread

Twitter: www.twitter@SaltRead

Website: <http://www.salt.co.th/>

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้

เขตบางนากรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0 2739 8000

โทรสาร 0 2826 8999 Website: <http://www.se-ed.com/>

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
Nation Library of Thailand Cataloging in Publication Data

หลิว, เคน.

ในระลอกกาลและเรื่องสั้นอื่นๆ = The Paper Menagerie and Other Stories. -- กรุงเทพฯ : ซอลท์ พับลิชชิง, 2562.

312 หน้า.

1. เรื่องสั้น. I. ลมตะวันตก, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

808.831

ISBN 978-616-8266-02-1

The Paper Menagerie and Other Stories

copyright © 2016 by Ken Liu

Previously published in *Lightspeed*: "Simulacrum" (2011),

"The Bookmaking Habits of Select Species" and "The Perfect Match" (2012), and
"The Litigation Master and the Monkey King" (2013); in *Polyphony 4*: "State Change" (2004);
in *Strange Horizons*: "Good Hunting" (2012); in *Fantasy & Science Fiction*: "The Literomancer" (2010),
"The Paper Menagerie" (2011), and "A Brief History of the Trans-Pacific Tunnel" (2012); in *Upgraded*:
"The Regular" (2014); in *Asimov's Science Fiction*: "The Waves" (2012);
in *The Future Is Japanese*: "Mono no aware" (2012); in *GigaNotoSaurus*: "All the Flavors" (2012);
and *Panverse 3*: "The Man Who Ended History: A Documentary" (2011).

Calligraphy for "The Literomancer" and "Mono no aware" copyright © 2016 by Mingmei Yip

All rights reserved, including the right of reproduce this book or portions thereof

in any form whatsoever. For information address Saga Press Subsidiary Rights Department,

1230 Avenue of the Americas, New York, NY 10020

Saga Press and colophon are trademarks of Simon & Schuster, Inc.

This edition is published in agreement with the author,

c/o BAROR INTERNATIONAL, INC., Armonk, New York, U.S.A.

Thai language translation copyright © 2019 by Salt Publishing Co., Ltd.

สำหรับหน่วยงานรัฐ องค์กร สถาบันการศึกษา หรือบุคคลทั่วไป
ที่ต้องการสั่งซื้อหนังสือเป็นจำนวนมาก สามารถสั่งซื้อได้ในราคาลดพิเศษ
ติดต่อสั่งซื้อได้ที่หมายเลข 099 342 0558 หรือ E-mail: saltpublishingth@gmail.com

สารบัญ

คำนำผู้แปล

8

คำนำผู้เขียน

10

สมุดภาพปริชานเปรียบเทียบ
สำหรับนักอ่านขั้นสูง
[AN ADVANCED READERS' PICTURE BOOK
OF COMPARATIVE COGNITION]

15

จำลอง-จงจำ
[SIMULACRUM]

35

ในระลอกกาล
[THE WAVES]

49

โมน โนะ อาวาระ
[MONO NO AWARE]

81

หลากหลายรสชาติ
[ALL THE FLAVOURS]

107

ประวัติศาสตร์ฉบับย่อของอุโมงค์ลอดมหาสมุทรแปซิฟิก
[A BRIEF HISTORY OF THE TRANS-PACIFIC TUNNEL]

205

ชายผู้ยุติประวัติศาสตร์: สารคดี
[THE MAN WHO ENDED HISTORY: A DOCUMENTARY]

229

เกี่ยวกับผู้เขียน
304

เกี่ยวกับผู้แปล
306

รู้จักกับ SALT
308

คำนำผู้แปล

ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่าน ทั้งที่ติดตามมาจาก *สวนสัตว์ กระจกและเรื่องสั้นอื่นๆ* และท่านที่เพิ่งได้พบกัน ยินดีที่ได้รู้จักผ่าน ตัวอักษรและหน้ากระดาษค่ะ

สารภาพว่าเมื่อต้นปี ตอนที่เรื่องสั้นชุดแรกได้รับการตีพิมพ์ ใจนี้ ลุ้นมากๆ ว่าผู้อ่านจะชอบคุณเคนเหมือนเราไหม แล้วก็เครียดมากด้วยว่า ถ้าไม่ชอบจะทำยังไง เพราะคุณเคนเขียนดีจริงๆ ถ้าคนไม่ชอบต้องเป็น เพราะเราถ่ายทอดไม่ดีพอแน่ๆ แต่พอเริ่มเห็นรีวิวดูตามที่ต่างๆ ใจก็ขึ้นขึ้น เป็นกองเลย ดีใจมากที่สุดที่ “จิตของเราสื่อถึงกันได้ แม้จะเพียงชั่วพริบตาอัน ไม่สมบูรณ์ก็ตาม” นะคะ

ถ้าจะเปรียบเทียบกันแล้ว ส่วนตัวคิดว่าโทนของเรื่องสั้นชุดแรก ที่นำเสนอไป จะฉูดฉาดเพริศแพรวกว่า ในขณะที่ชุดหลังซึ่งทุกท่านถืออยู่ในมือ จะหนักหน่วงและหม่นเศร้ากว่า ไม่เชิงว่าเป็นความเศร้าแบบที่มี น้ำตา แต่เป็นความรู้สึกตกค้างในใจอีกแบบที่ต้องลองลิ้มรสดู

และก็เช่นเดียวกันกับรวมเรื่องสั้นชุดแรก การแปลหนังสือชุดนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องอาศัยความช่วยเหลือของมิตรสหายจำนวนมาก สำหรับเล่มนี้ นอกจากบรรณาธิการเล่ม บรรณาธิการสำนักพิมพ์ พิสูจน์อักษร และฝ่ายศิลปกรรมแล้ว ต้องขอขอบคุณนักแปลจีนหลายท่าน นักแปลญี่ปุ่นท่านหนึ่ง นักฟิสิกส์ดาราศาสตร์ท่านหนึ่ง และนักหมากล้อมท่านหนึ่งเป็นพิเศษ

นอกจากนี้ การค้นคว้าข้อมูลก็ทำให้ผู้แปลพบว่าผู้เขียนทำการบ้านมาเยอะยิ่งกว่าหลายเท่า มีเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยแฝงอยู่ในเรื่องราวมากมาย ซึ่งผู้แปลเชื่อว่าถ้าผู้อ่านได้รู้ ก็คงยิ่งประทับใจยิ่งขึ้น ครั้นจะเขียนบรรยายไว้ในเล่มก็เกรงว่าจะไม่เหมาะ แต่ก็เสียดายสิ่งที่ค้นมา จึงคิดว่าจะเขียนไปฝากไว้ที่เพจ Saltread ในช่วงปลายๆ ปี หลังทิ้งจังหวะเสียหน่อย เพื่อกันสปอยล์ อย่างไรก็ตามก็ขอเชิญล่วงหน้าเลยนะค่ะ

ขอบคุณค่ะ

ลมตะวันตก

คำนำผู้เขียน

ผมเริ่มอาชีพด้วยการเขียนเรื่องสั้น แม้เดี๋ยวนี้ผมจะไม่ได้เขียนเรื่องสั้นปีละหลายสิบเรื่องแล้ว หลังจากขยับไปทุ่มเทให้กับการเขียนเรื่องยาวเป็นหลัก เรื่องสั้นก็ยังคงครองที่พิเศษในใจผม

เพราะอย่างนั้น ผมจึงรู้สึกว่ารวบรวมเรื่องสั้นชุดนี้เจือกลิ่นอายของการย้อนมองอดีตอยู่ในตัว หนังสือเล่มนี้รวบรวมทั้งงานที่เป็นที่นิยมที่สุดของผม (เมื่อพิจารณาจากจำนวนรางวัลที่ได้เข้าชิงและที่ได้รับ) และงานที่ผมภูมิใจเป็นอย่างยิ่งแต่กลับไม่ได้รับความสนใจเท่าใด ผมคิดว่าเรื่องสั้นทั้งหลายในหนังสือเล่มนี้เป็นตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจความหมกมุ่น และเป้าหมายในการสร้างสรรค์ผลงานของผมได้เป็นอย่างดี

ผมไม่ค่อยใส่ใจเส้นแบ่งระหว่างแฟนตาซีกับไซไฟ—หรือระหว่าง “นิยายที่มีหมวดหมู่เฉพาะ” กับ “นิยายกระแสหลัก” สำหรับผมแล้วเรื่องแต่งทั้งหลายล้วนสื่อถึงการที่เราให้ค่ากับระบบเหตุผลของเรื่องอุปมา—ซึ่งก็คือระบบเหตุผลของเรื่องเล่าทั้งปวง—มากกว่าโลกแห่ง

ความเป็นจริง อันไร้แก่นสารและเรื่อยเปื่อยเกินเยียวยา

เราใช้เวลาทั้งชีวิตไปกับการพยายามเล่าเรื่องราวต่างๆ ว่าด้วยตัวเราเอง—เรื่องที่เราเล่าเหล่านี้คือแก่นแท้แห่งความทรงจำของเรา และมันก็ทำให้เราทรมานมีชีวิตอยู่ในจักรวาลอันไร้ที่มาที่ไปและไร้ความรู้สึกเช่นนี้ได้ แม้เราจะเรียกแนวโน้มที่จะ “คล้อยตามเรื่องเล่า” เช่นนี้ว่า “เหตุผลวิบัติ” ก็ไม่ได้หมายความว่ามันจะไร้ซึ่งความจริงโดยสิ้นเชิง

เรื่องเล่าบางประเภทก็แค่ทำให้อุปมาเหล่านั้นเป็นตัวเป็นตนแจ่มแจ้งกว่าเรื่องเล่าประเภทอื่น

ผมยังเป็นนักแปลด้วย และในสายตาของผม การแปลก็ถือเป็นอุปมาที่สื่อถึงการเขียนได้ชัดเจน

การสื่อสารใดๆ ล้วนเป็นปาฏิหาริย์แห่งการแปลทั้งนั้น

ณ ช่วงขณะนี้ ณ สถานที่แห่งนี้ กระแสประสาทที่เปลี่ยนแปลงอยู่ภายในเซลล์ประสาทของผมถูกถ่ายทอดไปจนกลายเป็นรูปแบบแบบแผน และความคิดหนึ่งๆ กระแสประสาทแล่นไปตามไซสันหลังแตกแขนงไปยังแขน ไหลเรื่อยไปถึงปลายนิ้ว จนกระทั่งมัดกล้ามเนื้อหดตัวและความคิดก็ถูกแปลออกมาในรูปของการเคลื่อนไหว ปุ่มถูกกด อิเล็กตรอนจัดเรียงตัวใหม่ และสัญลักษณ์ก็ปรากฏขึ้นบนกระดาษ

ณ อีกช่วงขณะหนึ่ง ณ ในสถานที่อีกแห่งหนึ่ง แสงตกกระทบสัญลักษณ์เหล่านั้น สะท้อนเข้าสู่อุปกรณ์รับภาพความแม่นยำสูงคู่หนึ่งซึ่งรังสรรค์ขึ้นโดยธรรมชาติหลังจากการกลายพันธุ์ที่ไร้แบบแผนนับพันๆ ล้านปี ภาพกลับหัวปรากฏบนจอรับภาพสองจอซึ่งประกอบขึ้นด้วยเซลล์ไวแสงนับล้านๆ เซลล์ ที่ทำหน้าที่แปลแสงเป็นกระแสไฟฟ้า อันจะแล่นขึ้นไปตามเส้นประสาทตา ผ่านจุดไขว่กันของเส้นประสาท ต่อไปยังลำเส้นใยประสาท เข้าสู่เปลือกสมองส่วนการมองเห็น ที่ซึ่งกระแสประสาทจะถูกจัดเรียงกลับขึ้นมาใหม่ ให้เป็นตัวอักษร เครื่องหมายวรรคตอน คำ ประโยค ต้นคำ แบบเปรียบเทียบ และความคิด

กระบวนการทั้งหมดข้างดูเปราะบาง เหลวไหล และไซไฟโดยแท้ ใครจะบอกได้ว่าความคิดที่ปรากฏขึ้นในสมองของคุณขณะอ่าน ถ้อยคำเหล่านี้ คือความคิดเดียวกันกับที่ปรากฏขึ้นในสมองของผม ขณะพิมพ์มันหรือไม่ เราต่างกัน คุณและผม และประสบการณ์เชิง อัจฉริยะที่หวังจิตของเราเรียนรู้นั้นก็ต่างกันลิบลับราวกับดาวสองดวงที่อยู่กัน คนละสุดขอบจักรวาล

แต่ถึงอย่างนั้น ไม่ว่าจะมึ่สิ่งใดหล่นหายไปในการแปลความที่ เกิดขึ้นในการเดินทางอันยาวนาน เมื่อความคิดของผมลัดเลาะวงกตแห่ง อารยธรรมในหวังจิตของคุณ ผมก็คิดว่าคุณเข้าใจผม และคุณก็คิดว่า คุณเข้าใจผม จิตของเราสื่อถึงกันได้ แม้จะเพียงชั่วพริบตาอันไม่สมบูรณ์ ก็ตาม

ความคิดเช่นนี้ ไม่ได้ทำให้จักรวาลคล้ายจะอ่อนโยนขึ้นนิดหนึ่ง สว่างไสวขึ้นนิดหนึ่ง อบอุ่นขึ้นนิดหนึ่ง และเป็นมนุษย์ขึ้นนิดหนึ่งหรือ

เราต่างมีชีวิตอยู่เพื่อปาฏิหาริย์เช่นนั้น

ผมเป็นหนึ่งในบุญคุณนักอ่านทดลอง เพื่อนนักเขียน และบรรณาธิการ มากมาย ผู้ช่วยเหลือผมมาตลอดทางเสมอ เรื่องสั้นทุกเรื่องในหนังสือ เล่มนี้ ล้วนเป็นตัวแทนในบางแง่มุมของประสบการณ์ทั้งหมดที่ผม เคยผ่าน หนังสือทั้งหลายที่ผมเคยอ่าน บทสนทนาทั้งหมดที่ผมเคยมี ความสำเร็จ ความล้มเหลว ความปีติ ความโศกสลด ความอัศจรรย์ใจ และความท้อแท้ทั้งผองที่ผมเคยเผชิญ เราทั้งหลายล้วนเป็นเพียงจุดตัด ในตาข่ายสวรรค์ผืนหนึ่ง

ผมยังขอขอบคุณทุกคนที่ซากาเพรส ผู้ตีพิมพ์หนังสือของผม ที่ช่วยผมเรียบเรียงหนังสืออันงดงามเล่มนี้ขึ้นมา ทั้งจีนี่ อั้ง ผู้ตรวจจับ ความผิดพลาดทั้งหลายในต้นฉบับ ไมเคิล แมคคาร์ทีนีย์ ผู้ออกแบบปก และสนสวย หมิงเหมย ยิป ผู้ยอมรับฟังคำขอแปลกๆ ในการออกแบบอักษร

วิจิตร และเอเลน่า สโตรกส์ กับเคที เฮอร์ซเบอร์เกอร์ ผู้วางแคมเปญการตลาด
อย่างใส่ใจ ผมขอขอบคุณบุคคลเหล่านี้เป็นพิเศษ โจ มอนติ บรรณาธิการ
ที่ซากาเพรส ผู้สนับสนุนและปลุกปั้นหนังสือเล่มนี้ให้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา
ด้วยวิจักษณ์อันดีของเขา (และช่วยผมไ้จากวิจักษณ์ของตัวเอง)
ริสส์ กาเลน ตัวแทนของผม ผู้มองเห็นความเป็นไปได้ในเรื่องราวเหล่านี้
และที่สำคัญที่สุด ลิซ่า, เอสเทอร์ และมิแรนดา สำหรับสิ่งต่างๆ นับล้าน
ที่ทำให้เรื่องราวของชีวิตผมสมบูรณ์และมีความหมาย

และสุดท้าย ผมขอขอบคุณผู้อ่านที่รัก ความเป็นไปได้ที่
หัวใจของเราจะสื่อถึงกันนั้น คือสิ่งที่ทำให้การเขียนเป็นความอุตสาหะ
ที่คุ้มค่าขึ้นมา

I

สมุดภาพปริชานเปรียบเทียบ สำหรับนักอ่านขั้นสูง

[AN ADVANCED READERS’

PICTURE BOOK OF COMPARATIVE COGNITION]

ลูกจ๋า ลูกรักของแม่ เจ้าตัวน้อยที่หลงไหลในคำศัพท์ซับซ้อนยืดยาว
ความคิดวุ่นวาย ประโยคไม่รู้จบ และจินตภาพอันอัศจรรย์พันลึก ในยามที่
ดวงตะวันลับไหลและดวงจันทร์เดินละเมอ ในยามที่ดวงดาวอาบไล้เรา
ด้วยแสงเรืองที่ส่องออกมาเมื่อหลายกัลป์ก่อนจากสถานที่ซึ่งห่างออกไป
หลายปีแสง ในยามที่ลูกซุกตัวนอนสบายอยู่ในผ้าห่มและแม่หนึ่งคุดคู้อยู่บน
เก้าอี้ข้างเตียง ในยามที่เราอบอุ่น ปลอดภัย และหยุดนิ่งอยู่ชั่วขณะ
ท่ามกลางรัศมีเจิดจ้าจากฟองไข่มุกที่สลับปลายมือของคอมพิวเตอร์นั้น
เราสองคน บนดาวเคราะห์หมุนตัวที่โคจรฝ่าความมืดมิดเยือกแข็งของ
ห้วงอวกาศด้วยความเร็วหลายไมล์ต่อวินาทีดวงนี้ เรามาอ่านนิทานกัน
เถอะจ๊ะ

สมองของชาวเทโลเซียนบันทึกทุกสิ่งเราที่ประสาทสัมผัสได้รับไว้
ทุกความรู้สึกเสียววาบตลอดแนวสันหลังซึ่งปกคลุมด้วยขน ทุกกลิ่นเสียง

ที่กระทบผิวกายอันเป็นเยื่อบางเบา ทุกภาพที่สนามรับแสงหักเหในดวงตา เตี้ยและดวงตาประกอบมองเห็น ทุกโมเลกุลกลืนรหัสที่ปลายหมวดโยกเยก ตรวจจับได้ ทุกจังหวะขึ้นลงของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าประจำดาวเคราะห์ ทรงมันฝรั่งบุตเปี้ยวของพวกเขา

ชาวเทโลเซียนหวนระลึกถึงทุกประสบการณ์ได้แม่นยำไม่ผิดเพี้ยน ทุกเมื่อที่ปรารถนา พวกเขาสามารถฉายช่วงเวลาหนึ่งค้างไว้เพื่อเฟ่งพินิจ ทุกรายละเอียด สามารถชวยและย่อยทุกบทสนทนาเพื่อล้วงทุกนัยแฝง สามารถทบทวนความทรงจำอันเปี่ยมสุขซ้ำ ๆ นับร้อยนับพันหนและ ค้นพบแง่มุมใหม่ ๆ ทุกคราว และก็สามารทบทวนความทรงจำอันเจ็บปวด ซ้ำ ๆ นับร้อยนับพันหนพร้อมเดือดตาลขึ้นใหม่ทุกที อดีตอันแจ่มชัด ทุกรายละเอียดคือข้อเท็จจริงแห่งการดำรงอยู่

ทว่าสิ่งอันมีวันสิ้นสุดย่อมมีอาจแบกรับน้ำหนักแห่งอนันต์ได้

อวัยวะที่ทำหน้าที่คิดและจดจำของชาวเทโลเซียนอยู่ภายในร่าง ขอบปล้องซึ่งปลายด้านหนึ่งจะงอกใหม่และเจริญขึ้น ขณะที่อีกด้านจะ เที่ยวเฉาจนหลุดไป ทุกๆ ปีปล้องใหม่จะงอกขึ้นที่ฝั่งหัวเพื่อบันทึกอนาคต และทุกๆ ปีปล้องเก่าที่ฝั่งหางจะถูกสลัดทิ้ง สาปส่งอดีตให้สาบสูญ

ดังนั้นแม้ชาวเทโลเซียนจะไม่มีวันหลงลืม พวกเขาก็มีอาจจดจำ เช่นกัน ผู้คนกล่าวว่าพวกเขามีรู้ตาย แต่จะเรียกว่ารู้เป็นหรือไม่นั้นก็ยังเป็นที่ยกเถียง

เคยมีคนที่กล่าวว่าการใช้ความคิดก็คือการบีบอัดข้อมูลรูปแบบหนึ่ง

จำครั้งแรกที่ลูกลองชิมซ็อกโกแลตใต้ใหม่ บ่ายฤดูร้อนวันนั้น แม่ของลูกเพิ่งกลับจากซื้อของ แม่บีซ็อกโกแลตจากแท่งแล้วป้อนให้ลูก ที่นั่งอยู่บนเก้าอี้เด็ก

เมื่อกรดสเตียริกในไขมันโกโก้ได้รับความร้อนจากปากจนหลอม ละลายที่ปลายลิ้น โมเลกุลอัลคาลอยด์เชิงซ้อนก็ถูกปลดปล่อยออกมาและ